

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑๑
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๑๑
สารบัญแผนภูมิ	๑๑
สารบัญแผนภาพ	๑๑
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่เก็บข้อมูล	4
1.5 กรอบแนวคิดในโครงการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับต่อหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	7
1.7 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การประเมินผลกระทบทางสังคม	9
2.2 ประเด็นการศึกษา SIA	9
2.3 ระเบียบวิธีการการศึกษา SIA	10
2.4 ขั้นตอนการประเมินผลกระทบทางสังคม	10
2.5 แนวทางการศึกษา SIA ของธนาคารโลก	12
2.6 การประเมินผลกระทบทางสังคมแบบมีส่วนร่วม	12
2.7 การท่องเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	13

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1	วิธีการศึกษา	16
3.2	ประชากรและตัวอย่าง	17
3.3	ขั้นตอนและการสุ่มตัวอย่าง	17
3.4	เครื่องมือในการวิจัย	17
3.5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	18
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล	18

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1	ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง	20
4.2	ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	30
4.3	สภาพของโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ทำการศึกษา	33
4.4	ระบบสาธารณูปการ	48
4.5	ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในพื้นที่	62
4.6	การสำรวจความเปลี่ยนแปลงของสภาพเมือง	63
4.7	การใช้พื้นที่รอบเกาะอยุธยาในอดีต	69
4.8	แนวโยบายในการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	73

บทที่ 5 การศึกษาผลกระทบเชิงนโยบาย

5.1	การศึกษานโยบายระดับจังหวัด	83
5.2	ผลกระทบจากนโยบายการท่องเที่ยว	89
5.3	ผลกระทบของนโยบายการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์	92

บทที่ 6 การศึกษาผลกระทบเชิงนโยบาย

6.1	สรุปบทนำ	99

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

6.2	สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและผลกระทบต่อชุมชน	102
6.3	ทางออกเบื้องต้นในการป้องกันผลกระทบในเชิงลบต่อ วัฒนธรรม, วิถีชุมชน, เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนรอบเขตอุทยานประวัติศาสตร์ฯ	106

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ก. แบบสอบถามการให้บริการห้องสมุด
- ข. ภาพแสดงการประชุมและแสดงความคิดเห็น
- ค. ประวัตินักวิจัย

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 สรุปข้อดี-ข้อเสียของระบบสาธารณูปโภค (บริเวณรอบเกาะเมืองเก่า อยุธยา)	47
ตารางที่ 4.2 ประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ของจังหวัด	79
ตารางที่ 5.1 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรมของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา	86
ตาราง 6.1 ปัจจัยภายในและภายนอกต่อการแก้ปัญหาผลกระทบ	108

สารบัญแนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1.1 กรอบแนวคิดในโครงการวิจัย	5
แผนภูมิที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพโดยรวมของประชาชนเพื่อประเมินคุณภาพชีวิตและความมั่นคงในชีวิต	29
แผนภูมิที่ 5.1 การสรุปผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากแผนนโยบายการท่องเที่ยว	98

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพ 4.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	20
แผนภาพ 4.2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	21
แผนภาพ 4.3 การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	21
แผนภาพ 4.4 สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม	22
แผนภาพ 4.5 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
แผนภาพ 4.6 รายได้รวมในครัวเรือนต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
แผนภาพ 4.7 ค่าใช้จ่ายรวมในครัวเรือนต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
แผนภาพ 4.8 ลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
แผนภาพ 4.9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
แผนภาพ 4.10 จำนวนบุตรหลานที่เรียนหนังสือของผู้ตอบแบบสอบถาม	26
แผนภาพ 4.11 รายจ่ายของบุตรหลานที่เรียนหนังสือของผู้ตอบแบบสอบถาม	26
แผนภาพ 4.12 จำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
แผนภาพ 4.13 จำนวนของผู้ที่ไม่มีงานทำในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
แผนภาพ 4.14 ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจ	30
แผนภาพ 4.15 ลักษณะทั่วไปทางสภาพแวดล้อมของสังคมในชุมชน รอบอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา	32
แผนภาพ 4.16 ลักษณะทั่วไปทางสภาพแวดล้อมของสังคมในชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา (ต่อ)	33
แผนภาพ 4.17 ภาพแสดงบริเวณรอบนอกเกาะเมืองอยุธยา	34
แผนภาพ 4.18 ภาพแสดงสถานีไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	35
แผนภาพ 4.19 ภาพแสดงท่อส่งน้ำประปา	36
แผนภาพ 4.20 ภาพแสดงท่อส่งน้ำประปา	37
แผนภาพ 4.21 ภาพแสดงสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์	38
แผนภาพ 4.22 ภาพแสดงสถานีรถไฟอยุธยา	39
แผนภาพ 4.23 ภาพแสดงบริเวณป่าข้างทางที่ชาวบ้านนำขยะไปทิ้ง	40
แผนภาพ 4.24 ภาพแสดงจุดทิ้งขยะบริเวณข้างถนน	40

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

	หน้า
แผนภาพ 4.25 ผังแสดงพื้นที่เส้นทางคมนาคมทางน้ำโดยรอบ	41
แผนภาพ 4.26 ภาพแสดงทางเดินรถ 2 ช่องทางจราจร	42
แผนภาพ 4.27 ภาพแสดงทางเดินรถ 4 ช่องทางจราจร	43
แผนภาพ 4.28 ภาพแสดงทางเดินรถ 6 ช่องทางจราจร	44
แผนภาพ 4.29 ภาพแสดงทางเดินบริเวณด้านข้างถนน	45
แผนภาพ 4.30 ภาพแสดงทางเดินบริเวณคูน้ำรอบเมือง	45
แผนภาพ 4.31 ภาพแสดงทางเดินบริเวณด้านข้างถนน	46
แผนภาพ 4.32 ภาพแสดงป้ายบอกทาง	46
แผนภาพ 4.33 ภาพแสดงป้ายบอกทาง	47
แผนภาพ 4.34 ภาพแสดงแผนที่จังหวัดรอบเกาะพระนครศรีอยุธยาที่ได้ทำการสำรวจ	49
แผนภาพ 4.35 ภาพแสดงสถาปัตยกรรมวัดพนัญเชิงวรวิหาร	50
แผนภาพ 4.36 ภาพแสดงวัดพุทไธศวรรย์	51
แผนภาพ 4.37 ภาพแสดงอาคารสถาปัตยกรรมและบริเวณรอบๆ วัดนักบุญยอแซฟ	52
แผนภาพ 4.38 ภาพแสดงสถาปัตยกรรมวัดไชยวัฒนาราม	53
แผนภาพ 4.39 ภาพแสดงพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย	54
แผนภาพ 4.40 ภาพแสดงวัดสามวิหาร	55
แผนภาพ 4.41 ภาพแสดงสภาพความเป็นอยู่รอบๆสถานีรถไฟอยุธยา	56
แผนภาพ 4.42 ภาพแสดงแผนที่ชื่อหมู่บ้านที่อยู่รอบๆเกาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	57
แผนภาพ 4.43 ภาพแสดงโบสถ์คริสต์โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์	58
แผนภาพ 4.44 ภาพแสดงสุสานนักบุญ (ติดกับโรงเรียนโรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์)	58
แผนภาพ 4.45 ภาพแสดงอาคารโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา	59
แผนภาพ 4.46 ภาพแสดงพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย	60
แผนภาพ 4.47 ลักษณะทั่วไปทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	61
แผนภาพ 4.48 ประเด็นในเรื่องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	61
แผนภาพ 4.49 ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา	63

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

	หน้า
แผนภาพ 4.50 รูปถ่ายบริเวณถนนชี่กุน ภายในเกาะอยุธยา	64
แผนภาพ 4.51 รูปถ่ายบนถนนป่าโทนหน้าวัดวรเชษฐาราม	65
แผนภาพ 4.52 การสร้างอาคารของหน่วยงานราชการ เทศบาลใกล้โบราณสถานบริเวณวัดอโยธยา	65
แผนภาพ 4.53 แสดงตำแหน่งการกระจายตัวของโบราณสถานรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา	66
แผนภาพ 4.54 ภาพแสดงการใช้พื้นที่ภายในเกาะอยุธยาในอดีตโดยการคาดการณ์จากแผนที่ย้อนหลัง	67
แผนภาพ 4.55 ภาพแสดงการใช้พื้นที่ภายในเกาะอยุธยาในปัจจุบันโดยการอ้างอิงจากแผนที่โดยูก เกิด	68
แผนภาพ 4.56 ภาพแสดงการแบ่งพื้นที่ในสมัยอยุธยา	69
แผนภาพ 4.57 ภาพแสดงการกระจายตัวของวัดและศาสนสถาน	70
แผนภาพ 4.58 ภาพแสดงการกระจายของชุมชนที่อยู่อาศัย	71
แผนภาพ 4.59 แสดงการกระจายตัวของเมืองรอบเกาะพระนครศรีอยุธยา	72
แผนภาพ 5.1 การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนที่เป็นชุมชนที่ผลิตโรตีสายไหม	94
แผนภาพ 5.2 บ้านของประชาชนที่ทำการผลิตปลาตะเพียนโบราณ	94
แผนภาพ 5.3 ปลาตะเพียนสถานที่แสดงถึงเอกลักษณ์และมีชื่อของชุมชนสานปลาตะเพียน	95
แผนภาพ 5.4 การท่องเที่ยวโดยการใช้อรรถยาน	97